

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 242 (6218) | 18 кастрычніка 1938 г. аўторак | ЦЕНА 10 КАП.

РАШУЧА ПАДНЯЦЬ ТЭМПЫ АПРАЦОУКІ І ЗАГАТОВАК ІЛЬНУ

Лён з'яўляецца каштоўнай і вядучай культурай ў большасці раёнаў нашай рэспублікі. Барацьба за якасць ільну на ўсіх этапах, пачынаючы ад тэрасу і канчаткова адчай яго дзяржавы, мае выключнае значэнне. Лён з'яўляецца каштоўнай крыніцай сыравіны для работы нашай сацыялістычнай прамысловасці. Атрымліваемая ільняная прадукцыя ад нашых фабрык і заводаў у выглядзе тканіны і іншых вырабаў — прадмет першай неабходнасці для задавальнення запатрабаванай шырокай масе працоўных, прадмет неабходны для умацавання магчымасці абароназдольнасці нашай краіны. Пытаннем развіцця ільняводства партыя і ўрад аддавалі і аддаюць велізарную ўвагу, як культуры, маючай вялікае народнагаспадарчае значэнне.

У росце якасці калгасоў і калгаснікаў нашай рэспублікі лён адгрывае вялікую ролю. Ён з'яўляецца вядучай тэхнічнай культурай калгасных палёў. Прынятая партыя і ўрадам мерапрыемства, прадастаўленыя вялікія ільготы ільняводчым калгасам стварылі выключна прыяцельныя ўмовы для росту ўраджайнасці ільну.

На старонках друку ўжо прыводзіліся факты выдатнай работы майстроў вышэйшай ўраджайнасці. На аснове стаханавіцкай работы перадавыя калгасы рэспублікі ў гэтым годзе ва многа разоў павялічылі рады стаханавіцкага звання, якія атрымалі па 10 і больш п'яціразаў валяка з гектара. Калгас імя Чалаева Мозырскага раёна за ўзланую дзяржаву ільняпрадукцыю атрымаў больш 140 тысяч рублёў даходу. Кожная калгасніка стаханавіца зняла М. Пашкова атрымала па 700 рублёў грошай, выданыя за лён у якасці прэмія-набавкі. Калгас «Чырвоны плыж» Уварыцкага раёна ў два разы перавыканаў план па аладцы тэрасы і ільнясема і атрымаў даходу 100 тысяч рублёў. Калгас «Другая пяцігодка» Дрысенскага раёна пры плане ў 313 центнераў ільнясема злад дзяржаву 138 центнераў. Ад атрымання даходу ад ільну калгаснікі атрымліваюць па прадазе па 2 руб. 50 кап грошамі.

Такія факты можна прывесці многа. І ўсе яны паказваюць, што большасць ільняводцаў да выроствання ільну забяспечваюць вялікія даходы калгасам і калгаснікам. У барацьбе за лён у калгасе вырастае вялікая добрая кадры стаханавіцаў, выдатнікаў — сапраўдных майстроў вышэйшай ўраджайнасці гэтай каштоўнай і вядучай культуры. Ільняводца-стаханавіцы, вырошчваючы высокаякасны лён, горды сваёй працай, што гэтым самым яны робяць вялікую дзяржаўную справу. Краіна чакае ад нашых ільняводцаў многа і высокаякаснай ільняпрадукцыі.

Вось чаму свечасовае выкананне сваіх абавязкаў перад савецкай дзяржавай па задачы высокаякаснага ільну, роўна як і іншыя віды загатоўкі і паставы, з'яўляецца пераважнай задачай усіх калгаснікаў, вядучай дзяржаўнай задачай усіх заагаваных, усіх партыйных і савецкіх арганізацый.

Трэба, аднак, прызнаць, што падлёна не ўсе кіраўнікі зямельных арганізацый у абласцях, так і ў раёнах зраўналілі палітычную важнасць барацьбы за высокую ўраджайнасць ільну, барацьбы за захаванне ільняпрадукцыі ад страг не толькі ў часе ўборкі, але і ў час расцілкі, падёму са сціплення, і, гадоўным чынам, у момант яго апрацоўкі і машынным і ручным спосабам. Партыйна-палітычная работа сярод калгаснікаў мае рашучае значэнне. Гэтага недараўналі многа нашы кіраўнікі партыйных арганізацый і савецкіх арганізацый.

Возьмем на прыклад Віцебскую вобласць. Гэта вобласць з'яўляецца ільняводчай і вядучай у рашучай у БССР. Тут на калгасных палёх вырастае выдатны лён. Але ў большасці раёнаў вобласці не быў забяспечан свечасовае расцілкі тэрасы, не забяспечан і догляд ільну на сціпленнях. А ў выніку да гэтага часу яшчэ не ўвесь лён паднят са сціпленняў. Тая частка, якая і паднята, апрацоўваецца выключна марудна і, як паказала практыка, няма яшчэ сапраўднай барацьбы за якасць валяка, за яго высокую нумарнасць. На склады Заготлён па вобласці паступіла 276 центнераў валяка ручной апрацоўкі, але якасць яго нізка ўстаноўленай планам. Задача заключаецца ў тым, каб наладзіць палітычнае і п'яціразаў апрацоўку, звярнуць асаблівую ўвагу на свечасовае выкананне кожнай гаспадарчай кантрактнай п'яціразаў, вядучы рашучую барацьбу са стратамі, раскіданнем і псаваннем ільняпрадукцыі.

У раёне раёнаў ігнаруюцца машыны па п'яціразаў апрацоўцы ільну. У Аршанскім раёне не злад дзяржаву ад аднаго кілограма ільну машынай апрацоўкі. А гэты ільняводца раён мае ў калгасе і МТС дзесяткі ільняпрацоўваючых машын, якія яшчэ не пущаны ў ход. Гэта — яркі паказальнік таго,

што там з боку партыйнага і савецкага кіраўніцтва прадаўжаецца практыка пагардлівых адносін да вядучай культуры. Такія пагардлівасць бесспрэчна прыводзіць да вялікіх страт ільну і спрыяе варожым элементам падрываць дзяржаўную дысцыпліну і раскідваць калгаснае дабро.

Па сутнасці, работа па апрацоўцы і злад ільнявалакна дзяржаве яшчэ не разгортнута ў такіх рашучых ільняводчых раёнах, як Лёзнінскі, Палачкі, Дрысенскі, Сіроцінскі, Круглінінскі і інш. Тут яшчэ не арганізавана работа мяляна-трапальных пунктаў, не падбараны кадры трапальчыцы, не забяспечана максімальнае скарыстанне ільняпрацоўваючых машын. А работа па замочыні і апрацоўцы пенькапрадукцыі ў гэтых раёнах яшчэ не разгортнута.

Кіраўнікі гэтых раёнаў, які і некаторых іншых, неадназначна ўсю палітычную важнасць свечасовай апрацоўкі ільну і выканання ільнязагатоўкі. Гэту справу яны пусцілі на самапіль, дапускаюць шкодную, неадрацова асуджаную партый чарговасць у правадзенні гаспадарчых кампаній. Ільнязагатоўкі яны поўнаасно аддалі на волю чарговасці, самаўхіліліся ад выканання важнага дзяржаўнага задання.

На 15 кастрычніка план ільнязагатоўкі ў пераважна на тэрасах выкананы па рэспубліцы выкананы толькі на 17,8 проц. і па ільнясема на 82 проц., а па пенькапрадукцыі ўсяго толькі на 5,6 проц. Апошняя п'яціразаў дала прэстатат за загатоўку ільну толькі адзін процант да плана.

Ніякага апраўдання для такога габнога адставання няма. Раёны рэспублікі, якія па-большэвіцку рагартнута работу, правільна арганізавалі працу на апрацоўку ільну, рашуча працягалі антыдзяржаўныя тэндэнцыі і супрацьленне варожым элементам на ільнязагатоўках, пераканаўча паказалі, што план можа быць выкананы ў самы кароткі тэрмін і высокаякасна. Яшчэ да 10 кастрычніка Кіраўнікі раёнаў выканалі план па ільнявалакна на 78 проц., Хойнінскі на — 71,7 проц., Добрушскі на — 77,1 проц., Талачынскі на — 63 проц., Дерахоўскі на — 73,8 проц. Такія-ж магчымасці маюць усё раёны БССР, але гэтыя магчымасці ім далёка не скарыстаны.

Толькі поўнай бяздзейнасцю загатоўчых сістэм, самаўхіленнем ад загатоўчых партыйных і савецкіх арганізацый можна тлумачыць той факт, што ў Лароскім, Барысавіцкім, Пешчаніцкім, Петрыкаўскім, Гомельскім, Любавіцкім і Капатэвіцкім раёнах яшчэ нават не прыступілі да загатоўчых ільнявалакна і тэрасы. Імяна забавеннем указанняў таварыша Сталіна аб тым, што палітыка і гаспадарка неаддзялімы, самаўхіленнем некаторых партыйных работнікаў ад кіраўніцтва гаспадарчымі пытаннямі — можна тлумачыць, што гэтыя раёны неадзіна адстаюць па выкананню плана ільнязагатоўкі.

Каб падняць тэмпы ільнязагатоўкі, неабходна перш за ўсё забяспечыць бесперабойную работу мяляна-трапальных пунктаў, поўнаасно скарыстанне ільняпрацоўчых машын Сяргеява і Антонова. Спалучэннем машынай і ручной апрацоўкі ільну сіламі калгаснікаў, маючых багаты стаханавіцкі вопыт, разгортваннем палітыка-машынай работы сярод калгаснікаў і калгасніц, увараннем стаханавіцкай метаду работы, перадачай вопыту перадавых аладчых — вось чым можна забяспечыць поспех справы ў кожным калгасе і раёне. Партыя і ўрад не пацярпелі, каб з-за бяздзейнасці некаторых зямельных работнікаў праставілі каштоўнейшыя машыны, якімі дзяржава забяспечыла калгасную бяску. Пара, нарэшце, Наркамзему БССР і яго мясцовым органам па-большэвіцку ўзначаліць работу па апрацоўцы ільну.

Загатоўчым арганізацыі і ў першую чаргу работніцкімі сістэмамі Заготлён абавязаны карэнным чынам палепшыць сваю работу. Нельга перш за ўсё становіцца, каб работнікі Заготлён замест таго, каб неспрэчна ў калгасе дапамагчы арганізаваць апрацоўку ільну, сартыроўку тэрасы, адліжваюцца па канцылярных, чакаюць, пакуль у паралелі самапіль лён паступіць на склады. Лён — працаёмкая культура. Яна патрабуе пільнай увагі ўсіх арганізацый і іх кіраўнікоў — партыйных і непартыйных большэвікоў.

Па ўсёй краіне шырока разгортваецца перадавыя ільняводца сацыялістычнае спаборніцтва. Калгаснікі імкнунца сустрэць славуну гадзіну Вялікага Кастрычніка паспяховаым завяршэннем сельскагаспадарчага года. Партыйны і савецкі арганізацыі абавязаны ў гэтай справе ўсіляк дапамагчы калгаснікам. Адной з рашучых умоў палітычнай сустрэчы вялікага свята павіна стаць барацьба за рэзкае палепшэнне работы па апрацоўцы і злад дзяржаву высокаякаснай ільняпрадукцыі. У гэтым важнейшая задача зямельных работнікаў, загатоўчых арганізацый, партыйных і савецкіх арганізацый рэспублікі.

ХАБАРАЎСК, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Горал заліт сонцам. Вудіцы ўпрыгожаны, як у вялікіх свята. За гэтымі рамі паказваюцца два вартыя каперы. Услед за імі ў кілявэрным страі ідуць два караблі. Яны быстра набліжаюцца да прыстаі. Вось першы лавіраеў налева і пашоў да берагу. Сустрэкаючы выражліва бачыць драгі тавары тт. Грызадубавай, Осіпенка і Раскавай. З берага ім махаюць рукамі, крычаць «ура».

Воклічамі прывітаніяў, крукамі «ура» сустракаюць на плячы Свабоды драгі тавары працоўныя Хабараўска. Раліць разнісьць па плячы, а адсюль на ўвесь СССР, прамому сакратара Далёкаўсходняга краявога камітэта партыі тав. Собалева.

Тав. Собалеў агалашае здравіцу ў гонар вялікай пераможнай савецкай раліцы, у гонар вялікай партыі большэвікоў і мудрага правадара і настаўніка таварыша Сталіна.

Ад імя байцоў, камандзіраў і палітработнікаў 2-й Асобнай Чырвонаспэцнай арміі гераічных экіпаж «Родина» вітае камандзіраў арміяў камкор тав. Конев.

Слова правадаруляецца камандзіру

самалёта «Родина» тав. Грызадубавай. Яна рапартае, што заданне таварыша Сталіна — працягчы з сэрца нашай радзімы Масквы на Далёкі Усход — выканана.

— Мы ўпаўнены, таварышы, — гаворыць тав. Грызадубава, — мы глыбока ўпаўнены, што любячая савецкая дэціца, авоючы нашы тэхніку, адольна выканае гэту задачу.

На трыбуне — тав. Осіпенка. Зварочваючыся да працоўных Хабараўска, яна перадае ім сардэчнае чырвонаармейскае прывітанне. Тав. Осіпенка гаворыць аб выдатных якасцях савецкіх

самалётаў, беадамоўна працуючых у самых цяжкіх умовах.

Слова атрымлівае тав. Раскава.

— Наш экіпаж, — расказвае яна, — зрабўў пасадку ў непраходнай тайзе. Нае аддалілі сотні кілометраў ад населеных пунктаў. Але мы былі не адзінока. Мы ведалі, што з намі ўвесь многамільённы народ і таварыш Сталін.

З велізарным натхненнем удзельнікі м'тынга, на якім прысутнічала 100 тысяч чалавек, паслалі прывітанні таварышам Сталіну і Варашыладу.

НОВЫЯ ПАТРАБАВАННІ ГЕРМАНІІ

ПАРЫЖ, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Паводле вестак газеты «Попюлер», Гітлер патрабаваў у якасці кампенсацыі за гарантыю грані новай Чэхаславаккі арышт і выданы ўсіх антыфашысцкіх нямецкіх сенатараў і дэпутатаў чэхаславацкага парламента, а таксама ўсіх давераных асоб нямецкіх дэмакратычных партыі ў Чэхаславаккі. Гутарка ідзе аб немцах сацыял-дэмакратах, камуністах і членах іншых дэмакратычных партыі, працаваючых у раёнах Чэхаславаккі, зараа акупіраваных Германіяй. «У Празе», гаворыць газета, —

дзе разгубленасць вельмі вялікая, не будучы ніякімі ілюзіямі адносна дзейных вынікаў гітлераўскага патрабавання і мяркуючы, што за нямецкімі дэмакратамі Чэхаславаккі наступіць чарга ўпійшых з акупіраваных раёнаў чэху — сацыялістаў, камуністаў і дэмакратаў. Стырджаючы, што ў Празе ўжо створаны органы Гестапа. Такім чынам Гітлер пераварае Чэхаславаккі ў фашысцкую калонію. Ці скажучь што-небудзь па гэтым повалу Чэмберлен і Далал'е?»

ПАЗІЦЫЯ РУМЫНІІ І ЮГАСЛАВІІ У АДНОСІНАХ ВЕНГЕРСКІХ ДАМАГАННЯЎ

БУХАРЕСТ, 16 кастрычніка. (БЕЛТА). Румынскія палітычныя колы вельмі ўважліва соцяць за развіццём венгерска-чэхаславацкага канфлікта. Газеты падкрэслваюць, што Румынія катэгарычна адварага нічым не абгрунтаваныя венгерскія дамаганні.

на Польшчы і Венгрыю з мэтай дабіцца іх адмаўлення ад указанага плана.

ЖЭНЕВА, 16 кастрычніка. (БЕЛТА). Швейцарскія газеты, спасылкаючыся на аўтарытэтыя крыніцы, паведамляюць з Бергала аб тым, што югаслаўскі ўрад зрабўў у Берліне і Рыме афіцыйна прадстаўлены па повалу польска-венгерскіх дамаганняў да Чэхаславаккі. Па словах газет, югаслаўскі ўрад катэгарычна выказаўся супраць устанавлення агульнай венгерска-польскай граніцы, шляхам адарвання ад Чэхаславаккі Закарпацкай Украіны. Югаслаўскі ўрад прасіць Італію і германскі ўрад аказаць напіск

на Польшчы і Венгрыю з мэтай дабіцца іх адмаўлення ад указанага плана.

ПАРЫЖ, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Па вестках блізкай да французскага міністэрства замежных спраў газеты «Пі парыз'ен», германскі і італьянскі ўрады згодны ў прыняцці на аднаўленне чэхаславацка-венгерскіх перагавораў, але «погляды Берліна і Рыма на вырашэнне праблемы Закарпацкай Украіны разыходзяцца. Рым і Варшава прадаўжаюць энергічна падтрымліваць патрабаванні Венгрыі. Дыпламатычны прадстаўнікі Італіі і Венгрыі зноў гутарылі ўчора ў польскай сталіцы з палкоўнікам Бекам. Яны разглядалі пытанне аб стварэнні агульнай граніцы паміж Венгрыяй і Польшчай. Яны аднак, ніякіх вестак аб тым, што Германія змяніла свой пункт погляду, які не спрыяе ажыццяўленню надобнага праекта».

ПОЛЬСКА-ЧЭХАСЛАВАЦКАЕ ПАГАДНЕННЕ

ВАРШАВА, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Па паведамленню газеты «Робітнік», 14 кастрычніка адбылося падпісанне часовага польска-чэхаславацкага пагаднення па пытанню аб збыцц вугалю і жалеза. На падставе гэтага дагавора

Тэшынская вугальная і металургічная прамысловасць (г. зн. ахавачнага Польшчай у Чэхаславаккі) атрымаюць магчымасць эксартыраваць сваю прадукцыю ў Чэхаславаккію.

АНТЫЛІТОВСІЯ ПРАВАКАЦЫІ ПОЛЬСКІХ ФАШЫСТАЎ

ВАРШАВА, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Не паспелы яшчэ зачырыць дачульце захвачаных у Чэхаславаккі тэрыторыяў, польскія фашысты ўжо зноў накіроўваюць свае позыркі на Літву. За апошнія дні значна ўзмацніліся антылітоскія правакацыі. Польскія фашысцкія моладзь у Літве справадала рэд сур'ёзных сутычак з літоскай навуковай і моладзю. Скарыстаўшы гэты прадлог, польскія фашысцкія арганізацыі ў Вільня рэзка ўзмацнілі свае напады на літоскі народ і на літоскі ўрад.

У Польшчы ўзмацняецца таксама кампанія за захват Літвы. Ісправаны ўрадавымі кругамі вільняскія фашысцкія арганізацыі прадставілі польскаму прэм'ер-міністру Славойскаму і міністру замежных спраў Беку «мемарандум», у якім, спа-

сылаючыся на «вопыт» захвату чэхаславацкай тэрыторыі, адкрыта ставіць пытанне аб далучэнні да Польшчы «прыжываючага ў Літве польскага населеніцтва». Пры гэтым мемарандум узаевае на «спраславанні», якім яе быццам падтрымаў польскае насельніцтва ў Літве, умоўваючы аб тым, што ў Польшчы забаронена імянаванне якіх-бы то ні было літоскіх культурных, палітычных або эканамічных арганізацый, не гледзячы на тое, што ў Польшчы пражывае значная колькасць літоскаў.

КАУНАС, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Паводле паведамлення друку, 13 кастрычніка два польскія жандары правявалі захвацці літоскага пагранічніка. Папярэдушы няўдачу, яны абстралілі яго.

3 ФАШЫСЦКІХ ЗАСЦЕНКАЎ ВЫРВАН КАПІТАН „СМІДОВІЧА“

ПАРЫЖ, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). 3 фашысцкіх засценкаў генерала Франка прыняты савецкім урадам мерамі

вырван капітана паралода «Смидович» з Глоаў. Тав. Глоаў прыбўў у Францыю.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ
Згодна паведамлення афіцыйнай зводкі іспанскага міністэрства абароны, 16 кастрычніка ў зоне Эбро ніякіх істотных аперацый не адбывалася. Рэспубліканскія зенітныя батарэі зблі адзін германскі «Гейнхель», які ўпаў у разаміжжы рэспубліканскіх ліній. Два раненыя германскія лётчыкі былі ўзяты ў палон.

ПАЎДНОВЫ ФРОНТ
На фронце Андалузі ў сектары Паручыя мяшынні прадпрынялі рад атак на рэспубліканскія пазіцыі ў раёне Грэхо Мартын Алькаідэ. Гэтыя атакі былі паспяхова адбіты рэспубліканскімі войскамі.

У ноч на 16 кастрычніка фашысцкі самалёт скінуў некалькі бомб у порт Барселона.

ПРЫБЫЦЦЕ МІЖНАРОДНАЯ КАМІСІІ У БАРСЕЛОНУ
ПАРЫЖ, 17 кастрычніка. (БЕЛТА). Агенства Гава паведамляе, што міжнародная камісія, вылучаная Лігай нацыяў для наглядання за адзіканнем замежных добраахвотнікаў з арміі рэспубліканскай Іспаніі, прыбыла ўчора ў Барселону. Члены камісіі былі прыняты міністрам замежных спраў Альварэсам дэль Ваё, які ў сваёй прамовае заявіў аб тым, што іспанскі ўрад гатоў садзейнічаць выкананню камісіяй пастаўленай перад ёю задачы.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ПАЎДНОВЫМ КІТАІ
Кітайскія канцэнтруцыі да 200 тысяч салдат у раёне і 70 кілометрах на ўсход ад Кантона. Чакаецца, што ў бліжэйшыя дні абдуцця буйная бай паміж гадоўнымі сіламі кітайскай і японскай арміі.

Японскія войскі, якія высадзіліся ў правінцы Гуандун, прадаўжаюць наступленне. Найбольш жорстка бай ідуць у раёнах Тамшуй (на паўночны захад ад заліва Біас) і Вэйчжоу (на поўнач ад заліва Біас).

Адна японская калона выдас абходнае наступленне да раёна на поўнач ад Шылуна (на ўсход ад Кантона).

Эвакуацыя лаяей, жанчын і старыкоў з Кантона прадаўжаецца ў поўным паралелі. Дзевяце жыцці горалд праходзіць нармальна.

Японскія авіяцыя ўчора падвергла жорсткай бомбардыроўцы насельніцтва

пункты правінцы Гуандун і рад чыгуначных станцыяў на Кантон-Каулуцкай чыгуначы.

Японская авіяцыя бомбардыравала Ючжоуфу на Кантон-Ханькоўскай чыгуначы. З самалётаў было скінута больш 100 бомб. Забіта і ранена каля 100 чалавек. Зруйнавана 150 ламоў. Кітайская зенітная артылерыя збіла 403. Экіпаж бомбавоза ў складзе 7 чалавек загінуў.

ХАНЬКОУ, 17 кастрычніка. (БЕЛТА)

Японскае конульства ў Гонконгу адубілава камяніцку, у якім гаворыцца: «Маючы на ўвазе палірэдынышытэнты, як напрыклад, раненне буйнага брытанскага пэсла ў Кітаі, ішмакранцыя палірэдынацыя, што разгортванне ваенных дзеянняў чакаецца ў радыусе 200 кілометраў ад Кантона і 100 кілометраў ад Сваюта».

„Стахановское движение это такое движение рабочих и работников, которое войдет в историю нашего социалистического строительства, как одна из самых славных ее страниц“.

ВПЕРЕД, К НОВЫМ ПОБЕДАМ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ ИНДУСТРИИ!

Новый плакат, выпущенный издательством «Искусство» (работы мастера Елкіна). Репродукция Савофот.

У ЦК КП(б)Б

НАРАДА ДЫРЭКТАРАЎ СОЎГАСАЎ

16 кастрычніка пры ЦК КП(б)Б адбылася рэспубліканская нарада дырэктараў соўгасаў.

Нарада заслухала даклады народнага камісара соўгасаў БССР тав. А. І. Дружыніна і народнага камісара земляробства БССР тав. П. А. Кальцова аб стане і рабоце соўгасаў рэспублікі. Пасля дакладаў наркомы былі заслуханы паведамленні дырэктараў аб рабоце соўгасаў і выкананні імі дзяржаўнага планаў па зладцы сельскагаспадарчай прадукцыі. З інфармацыяй выступілі тт. Тарашка — соўгас «Шыльня», Кабановіч — соўгас «Абелева», Пукшышка — соўгас «Зарэчча», Пракопшына — соўгас імя Ежова, Базыльскі — соўгас «Юце». Ніжэйскі — козавод 120, Кандрэвіч — соўгас імя Дзеяржынскага і іншыя.

У канцы нарады з вялікай прамовай выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. П. К. Панамарэнка.

Гаворачы аб значэнні скліканай нарады дырэктараў соўгасаў, аб стане сельскай гаспадаркі ў Беларусі, тав. Панамарэнка паставіў перад дырэктараў соўгасаў рэд практычных задач, якія павінны садзейнічаць бытравейшай ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў соўгасе. Ён звярнуў увагу на выключнае палітычнае значэнне вядучай ролі соўгасаў у справе далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасоў.

Тав. Панамарэнка падкрэсліў, што соўгасы павінны быць узорам для калгасоў у справе арганізацыі працы, узорам у барацьбе за высокую, устойліва ўраджай, узорам у развіцці сацыялістычнай жытэлагадулі, палітычнай і прадукцыйнасці.

Вельмі падрабязна ў канцы свайго выступлення тав. Панамарэнка спыніўся на неабходнасці авалодання большэвізмам, марксіска-лэнінскай тэорыяй гадрам гаспадарніцкаў, на неабходнасці глыбокага вывучэння гісторыі ВКП(б).

У рабоце нарады таксама прымаў удзел сакратар ЦК КП(б)Б тав. Н. Г. Грэкава, старшыня Соўзнаркама БССР тав. К. В. Кісялёў.

ХРОНІКА

Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР вылаў указы аб устанавленні медалей «За боевыя заслугі» і «За отвагу».

Палажэнне аб медалях і іх апісанне будучы надрукаваны ў чарговым нумары.

16 кастрычніка ў 17 гадзін 05 мінут, у Маскве ў Крэмлёўскай больніцы, памерла Народная артыстка БССР ордэнаоносца Марыя Міхайлаўна Блюменталь-Тамарына.

Смерць М. М. Блюменталь-Тамарынай паследвала на 80 годзе яе жыцця пасля цяжкай хваробы. (БЕЛТА).

ПАМЕРЛА М. М. БЛЮМЕНТАЛЬ-ТАМАРЫНА

АД КАМІСІІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ПАХАВАННЯ М. М. БЛЮМЕНТАЛЬ-ТАМАРЫНАЙ

Для пахавання Народнай артысткі Саюза ССР ордэнаоносца М. М. Блюменталь-Тамарынай Камітэт па справах мастацтваў пры ЦК СССР арганізаваў камісію ў складзе Маркелав І. Я., Баравая В. В., Яблчаніна А. А., Кішор-Чахайа О. Л., Савоўскага П. М., Судалова І. Я., Пудоўкіна В. І., Саладоўнікава А. В., Пашкоўскага А. І., Шуміліна А. Я.

Труна з цэлам Народнай артысткі Саюза ССР ордэнаоносца М. М. Блюменталь-Тамарынай будзе ўстаноўлена ў ноч з 17 на 18 кастрычніка ў Шчэцінскім фале Малага тэатра.

Прамадзянскае паніхіла адбудзецца 18 кастрычніка ў 3 гадзіны дня ў Мядым тэатры. У 4 гадзіны дня вынасца цела для крэмацыі.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ КОМСАМОЛ-ЗАЛАТЫ ФОНД ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

БАЯВЯ ПАМОЧНІКІ

Комсамольская арганізацыя з'яўляецца найлепшым памочнікам у рабоце па дасягненню высокіх паказальнікаў баявой і палітычнай падрыхтоўкі. На сваіх сходах комсамольцы ўмоўна правільна крытыкаваць педлахы, актыўна мабілізуюцца на барацьбу за іх ліквідацыю. Комсамольцы з'яўляюцца ініцыятарамі сацыялістычнага спаробніцтва. Першымі ўключыліся ў сацыялістычнае спаробніцтва падраздзялення чырвонаармейска-комсамольцы тт. Скаварада, Ускоў і Кавакоў, а за імі ўсе комсамольцы.

Асабліва актыўна комсамольцы ўдзельнічаюць у спаробніцтвах па дастойнай сустрэчы 20-гадовага юбілея ВЛКСМ. Зараз яны дасканала выконваюць узяты абавязавальныя па баявой і палітычнай падрыхтоўцы, рыхтуюць дастойны падарунак сваёй мацеры-радыме.

На восняй правяршы палітычнай падрыхтоўкі комсамольцы паказалі сябе як авангард часці. Усе выдатнікі — гэта комсамольцы. Сярод іх тт. Ша-стакі, Фралю, Косцікаў, Афончанка, Гыгін, Зімін, Харытонаў. Лешымі групамі аказаліся тав. дэ групаводы камсамольцы тт. Халлоў і Кікецін. На правяршы па тактычнай падрыхтоўцы лепшым агляду атрымаў уваду, якім камандзе комсамалец тав. Скаварада. Па фізічнай падрыхтоўцы выдзяляюцца аддзяленне, дзе камандзір камсамалец тав. Кавакоў. Усе комсамольцы пільна задура курсу стрэльбы выкавалі на «выдатна».

Комсамалец тав. Іваноў курсантам дапамагае па камандаванні аддзяленнем. На вучэньнях ён дасканала арганізоўваў работу раз'езду і аднаго раёну ў цэлых умовах пачной развалкі раскрасу поўнасна рамяшчэнне «сіня» старавы.

Звыш 30 комсамольцаў за выдатную работу на вучэньнях абвешчаны ў аглядае падзяка, 13 комсамольцаў занесены на дошку гонару часці.

Комсамольцы актыўна амагалоўца за добры стал гаспадаркі. На вучэньнях матэрыяльнае забеспячэнне часці было бесперабойнае. Асобна адзначаны камандаваннем комсамольцы тт. Косцікаў, Зайноў, Скурхін, Шаркоў і Ішч.

Комсамольцы пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі яшчэ шырэй разгортваюць саапаробніцтва, авалодваюць ваеннай тэхнікай і палітычнымі ведамі.

І. С. СІДЗЕНКА.

РАДАСНА ПРАВЯДЗЕМ СВЯТА

Комсамольская арганізацыя па-бавому ўключылася ў сацыялістычнае спаробніцтва імя 20-годдзя ВЛКСМ і па-большэвечку выдэе барацьбу за выкананне сваіх абавязавальнасцяў, рыхтуе падарункі сваёй мацеры-радыме. Барацьба ідзе за выкананне плана, прынятага на комсамольскім сходзе з першых дзён спаробніцтва. За гэты перыяд з'явіліся ўзорныя комсамольскія аддзяленні, палепшылася ўся работа комсамольскай арганізацыі.

Зараз мы вылучаны кандыдатам на прышчытвання. Вестька аб гэтым яшчэ больш нахліла комсамольцаў. Мы зараз, рыхтуючыся да свята, не аслабляем сацыялістычнага спаробніцтва, арганізуем правэрку выканання дагавору комсамольскімі арганізацыямі падраздзяленняў, каб паказаць кожнаму комсамольцу яго поспехі і недахопы ў спаробніцтве.

Да дня юбілея комсамале рыхтуюцца ўрачысты сход. Камандаванне часці рыхтуе загад, у якім будуць адзначаны і заахвочаны лепшыя комсамольцы і комсамольскія арганізацыі, акрамя таго рыхтуюцца комсамольскай арганізацыі агульна падарунак: дзве вялікія харціны аб разведцы, прысвечаныя лепшым комсамольцам-разведчыкам, з надпісамі імён гэтых комсамольцаў. XX-годдзе Ленінска-Сталінскага комсамале правядзем весела і дастойна.

І. Л. КІКЕЦІН,

адсекр бюро КСМ часці.

АГИТАТАР

Перад выходам на тактычныя заняткі тав. Каршуноў склаў план агітацыйнай работы, падрыхтаваў камплект газет і брашуры.

Падраздзяленне выступала ў марш. Тав. Каршуноў растлумачыў байцам задачу, расказаў, што патрэбна рабыць пры паўднёвым «праціўніку». Спытаў двух-трох чалавек, яны ўвернілі задачу. Байцы адказалі правільна.

Падраздзяленне ў марш. Тав. Каршуноў тлумачыў байцам сігнал: чырвоная ракета — танкі «праціўнік», белая — авіяцыя, зялёная — кавалерыя. Адначасова тав. Каршуноў гутарыў аб тым, на якую тему выпусціць сёння баявы лісто.

Прыводзячы прыклады мужнасці і адвагі слаўных дзядзюшкінцаў, тав. Каршуноў падмае ў кожнага байца баявае, запальвае жаданнем лепш правесці тактычныя вучэньні.

Ганаровая справа — быць чырвонаармейскім агітаатарам. Носіць у масе байцоў і камандзіраў прадэманстрацыю, большэвечкія словы і мабілізаванні іх на новыя поспехі баявой і палітычнай падрыхтоўкі.

В. ЗАІКІН.

Байцы-комсамольцы часці служыць палітфармацыю.

КОМСАМОЛЬЦЫ АДНОЙ ЧАСЦІ

К. І. НЕНЮХІН

Вывучаючы пісьмо Палітуправлення РСЧА «Аб рабоце комсамольскіх арганізацый Чырвонай Арміі», комсамольская арганізацыя глыбока засвоіла значэнне пастаўленай у іх задачы перад комсамольцамі, аб большэвечкіх сваіх радах, аб палітычнай падрыхтоўцы, аб палітычнай актыўнасці комсамольцаў. Па-большэвечку вырашачы гэтыя задачы, ужо зараз можна адчуць на ўсім жыцці плыню вырашчанае сілу комсамале.

Лепшым паказальнікам гэтага з'яўляецца хуткі рост арганізацыі за кошт перадавой часці несаюзнай моладзі. Так, напрыклад, калі за ўвесь 1937 год у рады ВЛКСМ прынята 21 чалавек, то за гэты год прынята 62. У выніку такога росту комсамольскай арганізацыі да сваёй 20 гадавіны ВЛКСМ састаўляе 70 проц. усяго саставу часці.

Правядзенне сістэматычнай работы па палітычнаму выхаванню новапрынятых комсамольцаў з'яўляецца адной з карэнных задач большэвечкай рады комсамале. Былі створаны два гурткі па комсамольскай аснове, па вывучэнню гісторыі ВКП(б). Побач з ваяцкамі, у гуртках з новапрынятымі комсамольцамі праводзіліся і праводзяцца гутаркі на тэмы аб палітыцы партыі і ўрада, аб жыцці комсамале. Комсамольскія актывістамі ў рогных комсамольскіх арганізацыях у перыяд падрыхтоўкі да 20-годдзя ВЛКСМ па заданню партыйнага і комсамольскага бюро праводзіліся рад дакладаў аб слаўным 20-гадовым юбілеі Ленінска-Сталінскага комсамале.

У выніку стала правядзенай работай з новапрынятымі комсамольцамі многія з іх з'яўляюцца ўзорнымі актывістамі. Комсамалец тав. Зайноў, будучы па-за комсамалем, з'яўляўся аддзельным байцом. Комсамольская арганізацыя наблізіла яго да сябе. Ён становіцца актывістам і ўступае ў комсамале. Зараз тов. Зайноў — выдатнік.

Партыйна-палітычная работа на тактычных вучэньнях часцей Чырвонай Арміі многагранна і разнастайна; палітфармацыя, партыйна і комсамольскія сходы, групавыя і індывидуальныя гутаркі, выпуск баявых лістоў. Гэта садабнейшае вышакласнае правядзенне баявой і палітычнай вучобы сярод байцоў і камандзіраў.

У першыя дні тактычных заняткаў шырока разгарнулася сацыялістычнае спаробніцтва. Байцы, камандзіры і палітработнікі заключылі паміж сабой сацыялістычныя дагаворы на лепшае авалоданне вышэйшай ваеннай тэхнікай, палітычнай вучобы. Баявыя лісты, газета шырока папулярна ў перадавой баявой і палітычнай падрыхтоўцы, адлюстроўваюць іх стаханавіцкія метады вучобы, падняваюць аддзельна да ўзроўню перадавой.

Комуністы і комсамольцы — у авангардзе баявой і палітычнай вучобы. Сваім асабістым прыкладам яны вучаць байцоў строгаму захаванню воіскай дысцыпліны, чэстаму і бяздольнаму выкананню загадаў камандзіраў, засваенню вучэбнай і баявой праграмы на «добра» і «выдатна».

Падраздзяленне кандыдата партыі тав. Бараліна па праву лічыцца адным з лепшых. Байцы авалодваюць тэхнікай на «добра» і «выдатна». Тав. Бараліна заўважыў чытае байцам газеты, масгалоў літаратуру, цікавіцца іх бытам, прыслухоўваецца да іх аптарабаванняў. За гэта байцы любяць і паважаюць свайго камандзіра.

Дошка гонару імя 20-годдзя ВЛКСМ з кожным днём паўняецца лепшымі комсамольцамі — ініцыятарамі сацыялістычнага спаробніцтва, перадавымі баявой і палітычнай вучобы. Сярод іх Дзёркачоў, Буталоў, Куліеў, Васо-

правядзены даклады «Аб каварных метадах замежных разведкаў і іх графіцка-бухарыскіх агентах фашызма», аб арганізацыйных прынцыпах большэвизма і рад іншых. Увесь комсамольскі актывіст ахоплен школай і гурткамі комсамольскай асветы па гісторыі ВКП(б).

У сувязі з ростам ідэя-палітычнага ўзроўню комсамольскага актыва яго ўдзел у палітычнай рабоце становіцца штодзённым. Кожны комсамольскі актывіст гарыць імкненнем атрымаць і неспі адданую работу, працягваючы вялікую ініцыятыву пры выкананні любімых заданняў.

Вось некалькі жывых прыкладаў з работы комсамольскіх актывістаў. Тав. Піроў толькі два месяцы працуе намеснікам палітрука і карыстаецца ўжо велізарным даверам і любоўю з боку байцоў і камандзіраў. Ён узяў на сябе абавязавальнасць ўзроўня падрыхтоўцы да прыёму маладога паўнаўня Гэта абавязавальнасць ім было выдатна выканана. У леныскім пакоі ён арганізоўваў даведальную работу, бібліятэку і чытальню. З перагда для работы ўсё праводзіў па пэўнаму плану.

Тав. Скурхін таксама нядаўна вылучан намеснікам палітрука. На асенніх акруговых вучэньнях выконваў абавязкі палітрука тыла. Гэта работа камандаваннем часці была апазена на «добра».

Комсамалец т. Халлоў з'яўляецца лепшым прапагандыстам часці па гісторыі народаў СССР. З яго групы зараз вылучаюцца комсамольцы тт. Ша-стакі і Фралю групаводамі па гісторыі народаў СССР.

Нельга не ўспоміць і аб комсамольцу тав. Харытонаве, які выхаван-

ся ў арганізацыі. Ён зараз уцяляе выдатны вобраз маладога і энергічнага большэвизма. А нядаўна-ж. летам мінулага года, калі яго выбралі комсамольскім арганізатарам падраздзялення, ён прышоў да сакратара бюро ВЛКСМ і заявіў, што яму цяжка будзе вучыцца ў школе. Комсамольская арганізацыя яму дапамагла, і за гэты час ён прашоў не толькі школу палітычнага выхавання, але і школу багатага вопыту палітычнай работы. Зараз выконвае абавязкі намесніка палітрука, члена бюро і намесніка сакратара бюро ВЛКСМ.

Любоў тав. Харытонава да палітычнай работы і клопатлівы адносіны да людзей узялі яго аўтарытэт сярод байцоў і каманднага састава. Ён заахвочвае іх, што агульнае сход байцоў і каманднага састава пасля п'яноў яго бачаць з падзякай за сына, аднаго бацька свайго сацыялістычнай радзімы.

Такіх комсамольцаў-актывістаў многа. Толькі адных агітацый, якія праводзілі вялікую агітацыйную работу ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР і ВССР, ёсць звыш 20 чалавек. На адданую палітычную работу вылучана 5 комсамольцаў, на пасадку сяроднага камандна-начальства састава 7 комсамольцаў і ў ваенныя вучылішчы — 5 комсамольцаў.

Комсамольскае бюро пярвочна арганізацыі часці і яе сакратар тав. Кікецін пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі часці здолелі накіраваць узроўню актывістаў комсамольцаў на палітвучэбную работу за вырашэнне задач сацыялістычнага спаробніцтва. У выніку гэтага комсамольская арганізацыя вылучаецца ў злучэнні, як перадавая — кандыдатам на прышчытвання Асобай Беларускай ваеннай акругі.

Комсамалец т. Халлоў з'яўляецца лепшым прапагандыстам часці па гісторыі народаў СССР. З яго групы зараз вылучаюцца комсамольцы тт. Ша-стакі і Фралю групаводамі па гісторыі народаў СССР.

Нельга не ўспоміць і аб комсамольцу тав. Харытонаве, які выхаван-

У АВАНГАРДЗЕ БАЯВОЙ ВУЧОБЫ

коў, Габееў, Гагуля, Барысаў і дзесяткі іншых таварышаў, якія правялі сябе выдатна ў вучобе, высока дысцыплінаванымі байцамі, актывістамі грамадскіх работнікамі. Свае ваенныя і палітычныя веды яны перадавалі больш слабым таварышам, дапамагаючы ім выйсці ў рады перадавой.

Гамарніца-буліскія баядзяткі ўсёляк імкнуліся ператварыць палітруку ў палітасветчыку, адарвалі іх ад чырвонаармейскай масы. Традыцыйна-бухарыскія шпіёны, дыверсанты і забойцы вымыты і разгромлены. Па-большэвечку ліквідуецца іх шкодлівае дзейнасць. Зараз палітрук з'яўляецца палітычным і маральным кіраўніком байцоў. Ён разам з камандзірам забяспечвае іх бяздольнасцю.

Палітрук тав. Майсеевца апрача свайго высокай палітычнай падрыхтоўкі дасканала авалодаў баявой тэхнікай.

Добрым аўтарытэтам у баявой карыстаюцца палітрукі тт. Гілія, Косцін, Сароцін і Ішч. Яны ўмею даводзяць да байцоў жывое большэвечкае слова, унікаюць у деталі штодзённых баявых чырвонаармейскіх будняў, бясстра рэагуюць на асобныя праступкі нельшчыва-палітанасці, змагаюцца за большэвечнасць у падраздзяленнях.

Вырае кадр намеснікаў і памочнікаў палітруку Гэта маладыя — рэстучыя комуністы і комсамольцы, бязмежна адданы партыі Леніна-Сталіна. Гатовы на любы самазданы ўчынак у імя свайго любімай сацыялістычнай радзімы.

Любяць і паважаюць байцы памочніка палітрука тав. Ткачоў. Перад

даты партыі комсорг падраздзялення т. Хорбін і баец т. Соінаў. Тав. Соінаў дасканала авалодаў баявой тэхнікай, служыць прыкладам выдатнага захавання воіскай дысцыпліны, занесены на дошку гонару імя 20-годдзя ВЛКСМ.

Шыраца рады леныска-сталінскага комсамале. У комсамале ідзе самая перадавая чырвонаармейская моладзь, якая па праву называецца залатым фондам Чырвонай Арміі. Іх імёны краюцца на дошку гонару імя 20-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамале. Сярод іх — тав. Шчэрбакоў — высока дысцыплінаваны баец, выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі, узнатаражаны камандаваннем за выдатнае выкананне баявых заданняў.

Вялікую работу праводзяць партыйныя арганізацыі па ўзвышэнні палітычных вольд байцоў, камандзіраў і палітработнікаў. У даны момант партыйныя і непартыйныя большэвечкія деталі ва знаёмыцца з матэрыяламі Кароткага курса гісторыі ВКП(б).

Высокі палітыка-маральны стан байцоў, камандзіраў і палітработнікаў чырвонаармейскай будні пасылаюць смеласцю, адвагай і мужнасцю байцоў, камандзіраў і палітработнікаў, гатовасцю даць рашучы адпор падпальшчыкам ваіны, усім тым, хто аддзяжыцца супраць свайго свайго рыла ў наш савецкі агарод.

Партыйная арганізацыя на вопыце разгортвання партыйна-палітычнай работы ў часе баявых дзейнасцяў у раёне возера Хасан выхоўвае байцоў, камандзіраў і палітработнікаў у духу гарачага патрыятызма да нашай радзімы, заўважы трываючы іх у стане мабілізацыйнай гатоўнасці.

С. БРАІНІН,

Н. ПІЦЕМКІН.

ДАСТОЙНАЕ ПАПАЎНЕННЕ

К гэтаму радаснаму дню ўсё было гучна правярана, пакой вымыты, працёрты. Байцы, камандзіры і палітработнікі часці рыхтавалі да ўрачыстага дня прыёму маладых байцоў.

Памяшканне святочна ўпрыгожана, на сталах чыстыя каларовыя абрусы, сцены ўпрыгожаны прыгожымі лозунгамі і плакатамі, вучэбнымі дыяграмамі, у якім шкля іскрыліся драмыні высьблага сонца.

У леныскім пакоі стот дэклад, тут жа струнныя інструменты, шахматы і іншы гульні; ва ўтульнай чыталні шафы кніг і стот з навістымі журналамі і свежымі газетамі. Усё гэта падрыхтавалі для сваіх маладых прыяцеляў комсамольцы часці.

Дарогіх гадоў сустрэлі радасна і ветліва старшы лейтэнант тав. Нікіцін і намеснік палітрука тав. Піроў.

Праз некалькі гадоў прыехаўшых цяжка было пазнаць. Яшчэ ўчора яны працавалі на фабрыках, заводах, на калгасных палках. Многія з іх занятыя людзі: вытворчасці — стаханавцы і ўдзельнікі, а вось зараз яны байцы свайго роднай Чырвонай Арміі. Яны шчыльна акружалі маладых камандзіраў, палітработнікаў і ўважліва ўслухоўваліся ў іх расказы аб цікавым жыцці і рабоце часці. А пасля сыгнаў чырвонаармейскай вятры молна заснулі ў чыстай баліоне і знятых бяздольнасцю прастынях.

Гукі сігнальнай трубы паведамілі аб новым дні ў чырвонаармейскай казарме. Маладыя байцы маршавалі пад камандай маладых камандзіраў — комсамольцаў тт. Савінава, Раганава, Наскова.

Пасля смачнага снедання пачаўся вучэбны дзень. Байцы працягвалі ўслухоўвацца ў словы намесніка палітрука тав. Пірова, праводзіўшага палітычную інфармацыю аб становішчы ў Цэнтральнай Еўропе, аб захватніцкіх планах германскага фашызма. У гэты-ж дзень іх азнаёмілі са статутам унутрашняй службы.

З перагда для вучобы ў маладых байцоў правяляецца вялікае жаданне часна служыць сацыялістычнай радзіме і выдатна авалодваць баявой і палітычнай падрыхтоўкай. Большасць з іх яшчэ да прыходу ў Чырвоную Армію сталі варапылаўскімі стралкамі. Маладыя байцы ўжо добра вывучылі аінтэртку і бярэць абавязавальнасць ў бліжайшыя дні авалодваць першую задачу. Сярод іх амаль 50 комсамольцаў з адукацыяй ад 6 да 10 класаў савецкай школы, таксама ёсць і высока-кваліфікаваныя спецыялісты.

Вось малады баец Сяргей Апарыч, прышоў у рады Чырвонай Арміі тэхнікам-электрыкам. Комсамалец з 1934 г. Зараз ён выбран сакратаром комсамольскага прадэману ў падраздзяленні. Баец В. Кудраўцаў мае спецыяльнасць токара, да прымыну перавыконваў вытворчыя нормы на 230 проц. Выконваў вытворчую норму перад прыездам у Армію на 210 проц. М. Куркін, стаханавец Калчугінскага завода. Такім-жа з'яўляецца і тав. Каалоў і многія іншыя. Яны становяцца баявым актывам падраздзялення.

З перагда для заахвочвання партыйна-палітычнай работа з маладымі байцамі. Комсамольцы бярэць на сябе абавязавальнасць прынесьці з першымі добрым паказальнікам у баявой і палітычнай падрыхтоўцы да XX гадавіны ВЛКСМ. Несаюзная моладзь заўважэ аб сваім жаданні ўступіць у рады Ленінска-Сталінскага чырвонаармейскага комсамале. Падалі ўжо заявы 9 чалавек, сярод іх тт. Кудраўцаў, Куркін і Ішч.

Паміж байцамі, аддзяленнямі і ўзводамі разгарнулася сацыялістычнае спаробніцтва імя XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Да славанага 20-годдзя ВЛКСМ комсамольцы рыхтуюць падарункі сваёй мацеры-радыме.

Так маладыя байцы прынялі слаўнае званне воіна Рабоча-Салянскай Чырвонай Арміі.

І. МІНДЗЬ.

АСТАЮСЯ ПАЖЫЦЦЁВА У ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

У комсамольскай арганізацыі я вырае ад радвога комсамольца да актывіста. Толькі яшчэ вясной быў радвым байцом, а зараз выконвае адданую работу намесніка палітрука.

Ці маглі раней марыць мае бацькі, што іх сын — асіроць можа стаць аддзельным палітычным работнікам Чырвонай Арміі.

Толькі Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя пры дапамоце вялікага рускага народа пад кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна вызвадзіла асірыскі народ ад капіталістычнага рабства і нацыянальнага прыгнёту. Зараз асірыскі народ, які ўвесь многагацкі нальны народ Вялікага Савецкага Саюза, жые радасна і заможна, культывуе тавала мяне да ўступлення ў рады партыі Леніна-Сталіна. Уступаючы ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы, маю падзякі і вылучан на дошку гонару часці і на дошку гонару імя «Комсамольскай правды».

Мой заветная мара і мой лепшы падарунак сваёй мацеры-радыме — бязмежна адданыя справе Леніна-Сталіна. Я нябуду ваенную кваліфікацыю і астаюся на пажыццёвую службу ў радах Чырвонай Арміі.

Г. ПІРОЎ — намеснік палітрука.

АБ РАЗГОРТВАННІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА У ЖЫВЕЛАГАДОЎЛІ БССР

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Надаючы выключна важнае значэнне ініцыятыве калгаснікаў Хопенскага раёна, Харкаўскай вобласці УССР, і калгаснікаў калгаса імя Куйбышава, Бабруйскага раёна, Магілёўскай вобласці БССР, звярнуўшыся да ўсіх калгаснікаў, калгасніц і спецыялістаў з аклікам арганізаваць сацыялістычнае сабортніцтва ў жывёлагадоўлі, за магучы ўздым жывёлагадоўлі ў краіне, за ўкараненне стэханаводскіх метадаў работы, — Совет Народных Камісараў БССР — **пастанавіла:**

1. Абавязваць Наркамвет БССР, начальніка абл. і загал. рай. райаў, старшын оргкамітэта ЦВК БССР па абласцях, старшын райкамаў і сельскіх саветаў узначаліць новы ўдзельнік сацыялістычнага сабортніцтва ў жывёлагадоўлі, арганізаваць штодзённае аператыўнае кіраванне сабортніцтвам і строга ўлічыць яго рэзультаты.

2. Для арганізацыі і разгортвання сабортніцтва па Беларускай рэспубліцы вызлучыць прэміяльны грошы фонд у суме 108 тыс. руб., 4 легкавыя аўтамабілі і адну грузавую для лепшых абл. райаў, калгасу і перадавікоў жывёлагадоўлі, уздушных прышынства ў сабортніцтве.

Наркамфін і Наркамзем па прыклад гэтага расхода ўключыць у рэспубліканскі бюджэт прэміяльны фонд у суме 155 000 руб.

3. Вызначыць па сабортніцтве наступныя прамі:

а) Для абл. уздушных прышынства ў сабортніцтве:

першая прэмія — пераходны чырвоны сцяг Наркамзема БССР і БРК саюза зямельных работнікаў, легкавы аўтамабіль і 5 000 рублёў для прэміравання работнікаў абл.;

другая прэмія — легкавы аўтамабіль і 5 000 рублёў для прэміравання работнікаў райаў;

б) Для райа, уздушных прышынства ў сабортніцтве:

першая прэмія — пераходны чырвоны сцяг Наркамзема БССР і БРК саюза зямельных работнікаў, легкавы аўтамабіль і 5 000 рублёў для прэміравання работнікаў райаў;

другая прэмія — легкавы аўтамабіль і 5 000 рублёў для прэміравання работнікаў райаў;

в) Для прэміравання калгасу, уздушных прышынства ў сабортніцтве:

першая прэмія — адна грузавая аўтамабіль і 2 000 рублёў для прэміравання лепшых работнікаў ферм;

другая прэмія — 5 000 рублёў для прэміравання лепшых работнікаў ферм;

прэміравання лепшых работнікаў ферм: **трэцяя прэмія** — 3 000 рублёў для прэміравання лепшых работнікаў ферм. Для прэміравання загал. рай. райаў, райаў, сельскіх саветаў, пастухоў чабаноў, свінароў, коннахоў, птушніц, трышніц, заатэхнікаў, ветурачоў, фельчараў, санітараў старшын калгасу — вызлучыць фонд для прэміравання ў суме 50 000 рублёў.

д) На арганізацыйныя выдаткі вызлучыць 18 000 рублёў.

4. Для арганізацыі правяркі рэзультатаў сабортніцтва ўтварыць цэнтральную камісію (журю) ў наступным складзе:

Намеснік наркома земляробства БССР (старшыня камісіі),
Старшыня БРК саюза зямельных работнікаў.

Начальнік Упраўлення жывёлагадоўлі, Начальнік Упраўлення конегадоўлі, Начальнік Ветупраўлення.

Прадстаўнік вышэйшага камітэта, Прадстаўнік рэдакцыі газеты «Звязда».

Прадстаўнік рэдакцыі газеты «Советская Белоруссия».

Барушкоў Грыгорый Мінавіч — ордынскі, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР і членіні старшын Вярхоўнага Савета БССР — загал. рай. райаў, калгасу і перадавікоў таварнай фермы калгаса «Гомельскі пролетары», Лоеўскага раёна.

Батуўкін Нікіта Ермалавіч — ордынскі дэпутат Вярхоўнага Савета БССР, загал. рай. райаў, калгасу і перадавікоў таварнай фермы калгаса «Акіябр», Прапойскага сельсавета і раёна, Магілёўскага раёна.

Чарнецкая Ефрасіня Герасімаўна — дарэка калгаса імя Куйбышава, Бабруйскага горсавета, Магілёўскага раёна.

Лішкова Марыя Пятроўна — ордынскі дэпутат Вярхоўнага Савета БССР, птушніца Гомельскага інкубатарна-птушкагадоўчай станцыі.

Балашанка Пракофій Герасімавіч — дэпутат Вярхоўнага Савета БССР, коннахоў, птушніца коннага заводу Дашкоўскага сельсавета Магілёўскага раёна.

Булгак Аляксандр Іванавіч, загал. рай. райаў, калгасу і перадавікоў СПКФ калгаса імя Ульянава, Лішнянскага сельсавета, Копыльскага раёна, Менскага раёна.

5. Абавязваць вызлученую камісію ЦВК БССР правесці першую правярку рэзультатаў сабортніцтва 1 студзеня 1939 года і падвесці вынікі к 1 мая — пасля выхаду жывёлы на пастбітца.

Намеснік старшын Савета Народных Камісараў БССР

І. ЗАХАРАУ,
Кіраўнік справам Савета Народных Камісараў БССР

М. МАНЬШУ.

ВІНОЎНІК ЗНАЙШОЎСЯ

Драма ў трох дзеях

Дзея першае.

Прыёмны пункт арцелі хімічнай чысткі і афарбоўкі адзення «Беларусь». За стойкай — загал. рай. райаў, калгасу і перадавікоў Батвінік. Выгляд у яго кісла. Настрой няважны. Глядзіць на свет злымі вачыма Шмат заказчыкаў. Яны асудзілі Батвініка. Ён прыняў абарончую пазіцыю і чакае моманту, каб самому рынуцца ў наступленне.

1-шы заказчык: Я адлаў вам паліто для чысткі паўтара месяца назад і прыходжу ў тэты раз.

Загачык: А хто вас прымушае так чыста да нас хадыць? Пашкадаваў-б свайта ног, грамадзянін.

1-шы заказчык: Ногі? А маў паліто?

Загачык: Ах, паліто. Дык вы, значыцца, да нас за сваім паліто ходеце, а я думаю...

1-шы заказчык: Што вы думалі?

Загачык: Я думаю, што вы спецыяльна сюды ходеце, каб перашкадаваць нам працаваць. (Ідзе ў другі пакой. Праз некалькі хвілін вяртаецца.)

Загачык: Вама паліто яшчэ ў чыстку не ўзята.

1-шы заказчык (з ноткамі гневу ў голасе): Як не ўзята? Гэта пасля паўтара месяца!

Загачык: Больш спакою, грамадзянін... Есьце уважліва прычына. У вашым паліто выяўлена далатковая пляма. Прыляца да паліто пачынае пачынаць.

1-шы заказчык: Чаму вы адразу не ўзялі з мяне за гту самую пляму? Ды вы маглі выканаць заказ, а даплатіць бы.

Загачык: Унясьце зараз даплату. (Заказчык пачынае плаціць.)

1-шы заказчык: Калі можна прысці за атрымнаннем паліто?

Загачык: Прыдзіце праз некаторы час.

Дзея другога.

2-гі заказчык: Месяц назад я здаў вам касцюм для чысткі. На штанах былі дзве плямы, на піджаку — адна. А пасля чысткі вы мне вяртаеце касцюм з адной плямай на штанах і дзюма — на піджаку. Што-ж гэта такоа атрымліваецца?

Загачык: Не так ужо прэмна атрымліваецца. Што за прэтэнзіі! Скажыце, калі ласка, — плямы! Якая вам розніца, ці будучы дзве плямы на штанах і адна на піджаку, або наадварот?

2-гі заказчык: Касцюм-то я для чысткі адлаў. За чым мне з плямамі вяртаеце?

Загачык: Забрыце касцюм, грамадзянін Панасіе яго. Паявіцца яшчэ некалькі разоў, тады прынесці, заадно пачыцім.

Дзея трэцяе.

Кабинет старшын праўлення менскага арцелі «Беларусь». Калгаснік сядзіць у глыбокім крэсе і перагортвае кнігу скрапаў. Навакол сядзяць члены праўлення.

Калгаснік: І што гэта за заказчык пайшоў? Рабіць аму няма чаго, дык старкі піша. Пасу-бы лепш пісьмы сваім ролным і знаёмым. А ён — старкі. То аму гэта не падабаецца, то аму тое не падабаецца. Што ні дзень, то дзясцят скрапаў! Проста бяда. А з прычына, на што скардзіцца? Затрымаваць заказы... Дрэнная работа... У нас арцель, а не «Амерыканка». Разумець треба. Гэта ў «Амерыканцы» мяжна заказ выканаць за 2-3 тыдні, а ў нас арцель і месяц-паўтара — не так ужо многа.

Член праўлення (голосам падхаліма са стаякам): Вельмі правільна гаворыць наш паважаны старшыня Калі хто і вынаваў у тым, што ў нас шмат скрапаў, то гэта голкі заказчык.

Загачык: Унясьце зараз даплату. (Заказчык плаціць 5 рублёў.)

1-шы заказчык: Калі можна прысці за атрымнаннем паліто?

Загачык: Прыдзіце праз некаторы час.

(Заслона).

С. КРАУЦОУ.

ПІСЬМЫ У РЕДАКЦЫЮ

ХТО ПЕРАШКАДЖАЕ У РАБОЦЕ ФІЛАРМОНІ?

З самага пачатку арганізацыі Дзяржаўнай філармоніі БССР не мае свайго памяшкання і ўсю работу вымушана праводзіць у выпадкова падшуканых памяшканнях. Усе спробы знайсці пастаяннае памяшканне для філармоніі аказаліся дарэчнымі. Няма патрэбы даказваць, што гэта вельмі перашкаджае работе мастацкіх калектываў філармоніі і правядзенню канцэртаў лепшых мастацкіх сіл Саюза ССР.

У гэтым годзе на дагаворных пачатках мы атрымалі на некалькі гады ў дзень памяшканне клуба імя Сталіна. З гэтага разліку мы склалі план работы нашых мастацкіх калектываў. Заключылі дагаворы з вядомымі артыстамі і музыкантамі-выканаўцамі на іх прыезд у Менск. 29 кастрычніка мы разлічалі афіцыйна адкрыць канцэртны сезон 1938—39 года. Для гэтага ў нас ужо заключаны дагаворы з рэдактарамі ўсеазаонных і міжнародных конкурсаў, прадаана каля 300 стальных месцаў.

Але ўся наша работа зрываецца. Справа ў тым, што Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР ра-

шыла забраць заарандаванае намі памяшканне для правядзення алімпіяды мастацкай самадзейнасці. Яно, не вадумавачыся, пайшло на тое, каб сарваць пачатак канцэртнага сезона, замест таго, каб правесці алімпіяду ў іншым памяшканні. Мы амаль на поўмесяца вымушаны спыніць усю работу нашых творчых калектываў, сарваць 3—4 канцэрты, што будзе каштаваць некалькі тысяч рублёў дзяржаўных грошай, і падвесці некалькі соцень гледачоў, якія набылі ўжо стальные месцы.

Трэба пакласці канец гэтай адносінах да філармоніі і ў першую чаргу — з боку Упраўлення па справах мастацтваў пры СНК БССР. Мы некалькі раз звярталіся па гэтым пытанню да начальніка Упраўлення па справах мастацтваў тав. Озірскага, але выніку ніякіх не атрымалася. Пара стварыць нармальныя ўмовы для работы філармоніі, і ва ўсякім выпадку — хоць не перашкаджаць ёй у работе.

Е. П. ПРАГІН,
дырэктар Дзяржаўнай філармоніі БССР.

БЕСТУРБОТНАСЦЬ НАРКАМАСВЕТА БССР

(Пісьмо настаўніка)

Прайшло ўжо амаль два месяцы, як пачаўся новы вучэбны год. Але яшчэ і дагэтуль, як вільць, у Наркамасвете БССР не вядзена большасці парадак Чым можна вытлумачыць, напрыклад той факт, што школы Бягомльскага раёна на 90 процантаў не забяспечаны праграмамі? У школах няма класных журналаў, нехалае пісьмоўны прыклад і падручнікаў? У раённых магазінах культтавараў падручнікі і пісьмоўныя тавары завозяцца з перабоймі? У ўсім невялікай колькасці. Такоа ж становаіцца і ў шматкім.

Няўжо Наркамасветы БССР дагэтуль не можа прыняць мер, каб школы былі забяспечаны праграмамі, падручнікамі і шматкім, не гаворачы ўжо аб класных журналах?

К. ГЛУШАНІН,
настаўнік вярлянскай пачатковай школы Бягомльскага раёна.

АРГАНІЗАЦЫЯ РАБОТЫ КАЛГАСНЫХ ХАТ-ЛАБАРАТОРЫЙ

БАРЫСАУ. Калгасныя хаты-лабараторыі адгравываюць вялікую ролю ў барадзіце за высокі ступень Ураджай, у барадзіце за асабене новых культур. Аднак, арганізацый і кіраваннем існуючых хат-лабараторый Наркамзема БССР не займаецца.

Хата-лабараторыя калгаса «Чырвоная зорка» Кішчына-Слабодскага сельсавета, за апошнія год не атрымлівала ніякай дапамогі з боку Наркамзема. У хатэ лабараторыі няма рэагентаў і апаратуры. Такоа ж становаіцца наглядзеца і ў другіх калгасных.

Калгасныя хаты-лабараторыі праводзяць вопыты па вырабтванню новых культур, праводзяць асабене практычныя аналізы. Для гэтага патрабуюцца спецыяльныя падрыхтаваныя кіраўнікі. Падрыхтоўка такіх кіраўнікоў у раёне ніхто не зьявіўся. Уся работа пушчава на самааіт.

Арган. МОНІЧ.

ПРАЦУЮЦЬ БЕЗ КАНТРОЛЮ

У Лупалаве (горад Магілёў) налічваецца больш 8 тысяч насельніцтва, якіх абслугоўвае адна толькі шавецкая майстэрня № 5 — арцелі каапрамонта, але і апошняя зачэастую знаходзіцца на замку.

Прыёмшыца ў майстэрні няма. Сам загал. рай. райаў, калгасу і перадавікоў І. Івановіч рэдка бывае ў ёй, таму жыхары Лупалава вымушаны здаваць свой абшук у рамонт самааужыцкім-прыватнікам.

Старшыня арцелі каапрамонта т. Рутман не кантралюе работу майстэрні, мала заікаваўся ў тым, каб добра абслужыць насельніцтва.

Безумоўна, што пры такой арганізацыі працы, калі каму і ўдаецца здаць абшук у рамонт, то каб забраць яго, треба пахадзіць не менш месяца.

Прыкладу прыклад. Я здаў боты ў рамонт, а праз месяц авазалася, што яны яшчэ не гатовы. Пасля доўгіх мятарстваў боты ўзяліся рамантаваць уно чаргі, што каштавала за 3 руб. 15 кап. даражэй устаноўленай цэны. Выпадак са мною не адзінкавы.

Ні горсавет, ні аблсекурпромаз не цікавяцца, як працуе арцель каапрамонта і яе аддзельны шавецкі майстэрні, не гледзячы на тое, што не раз сігналізавалі аб іх дрэннай рабоце.

ХАУНІН.

Землеупарадкаванне зрываецца

Землеупарадчы атрад Парышкага раёна лавіне быў у гэтым годзе правесці землеупарадкаванне ў 18 калгасных раёнах. Работы былі пачаты Аднак да канца яны не вадзены.

Толькі ад 6 калгасу былі прадстаўлены абласному зямельнаму аддзелу праекты землеупарадкавання. Праекты забраваны. На гэтым усе работы фактычна спыніліся.

Начальнік землеупарадчата атрада тав. Новікаў не кіруе работай. Для землеупарадчыкаў не створаны адпаведныя ўмовы работы. За апошнія 4 месяцы не выплачана зарплата.

Раёнамездзел і райкамаком не аддаюць належнай увагі землеупарадкаванню калгасу, не дапамагаюць землеупарадчатаму атраду.

С. ЗЕМ.

КАЛГАСНАЕ БАГАЦЦЕ

ОРША. Калгас «Чырвоны бераг», Пшчлаўскага сельсавета, атрымаў ураджай аячна вышэй мінулага года. У сярэднім кожны гектар пасеваў даў 18 цэнтнераў ячменю, 17 цэнтнераў яровой пшавіны, 8 цэнтнераў ільнясема, 130 цэнтнераў бульбы і т. д.

Калгасныя свірны поўны зярна. Толькі авансам на кожны працадзень калгаснікі атрымалі па 2 рублі грашыма, па 1,5 кілаграма зярнавых, 5 кілаграмаў бульбы і 2,8 кілаграма гародніны. Пры канчатковым размераванні да кошаў на працадзень выпалзе 4 руб. грашыма, 2,5 кілаграма зярнавых, 10 кілаграмаў бульбы, 5 кілаграмаў гародніны і 1,3 кілаграма корму для жывёлы.

Калгас атрымаў высокае грашовыя даходы.

Калгаснікі жывуць заможна і культурна. У кожным доме ярка свеціць лампа свечка, атрымаў прасторны клуб. Калгаснікі купляць веласпеды, віцелаваныя ложка, дарэгія кадзцы, абшук, устааўляюць радыё-прыёмнікі. Зараз у калгасе разгортваецца будаўніцтва парывовай паліцы коштам у 20 тысяч рублёў. Будаўніцтва яе будзе закончана да XXI гадавіны Кастрычніка.

У калгасе шырока разгортнута перадкастрычніцкае сацыялістычнае сабортніцтва. Дзякуючы гэтаму калгас паспяхова рэалізуецца з дзяржавай па ўсіх відах паставак і грашовых плянах.

Вынаван план уборкі бульбы. Калгаснікі абавязаліся да 20 кастрычніка поўнааю завяршыць усе сельгаснапрадзачыя работы.

Ал. КАЗЕІ.

ЗАРЫСОЎКІ

Гэта немалая частка агульнага грашовага прыбытку.

У тым, што калгасніку выпадае па тры рублі грашыма на працадзень, вялікую заслугу мае і ён — калгасны салоднік Пётр Сіпянавіч Сіпянаў. Па тры рублі грашыма разважае ён, да па чатыры кіло абжоба, ды бульба, ды гародніна... Багадце. Сапраўднае багадце!

І таму, што яго непрыкмыная работа дае багаты алёв, што гэты сад належыцца не пану, а яму і дзясцяткам такіх, як ён, былых беднякоў, што жыць становіцца з кожным годам прыгажэй, на душы яго вабудзіць светла і радасна. Ад гэтага ладзеце лярар пражытчы галоў і словы поўняцца маладосцю. Маладымі радаснымі вачыма аврае ён бяскарны далаглы калгаснага поля, новыя сядзібы калгаснікаў, высокія аборы і канюшы, школу, клуб, прабегшыя па полю слупы з электрычнымі правадамі... Гэта — калгас імя Сталіна — цэнтр Цімаўскага сельсавета. Родныя знаёмыя мясціны, а колькі змян, колькі ваявін!.. У гутарцы з прыездным салоднікам не мхмуры, не замкнуты, а гасцінна, прыветлівы.

— Вунь малады сал ахіне ўвесь калгас. Праз пару год не пазнаеце мясцовасці. Прыяджайце ах небудзь высой. Калі ён завіць. Цэлае мора двецен. Прыгожасць... Што той рай, пра які гаманілі калісьці. Не праўдзавеш...

— Калгас — сал і жыццё, як сал, — дадзё ён, і маладая ўсмешка разганяе маршчынкі на твары.

У поўдзень вылазлі аване на прападні. Сталі залражаныя падыды ля ляснага свірна, і растароны жывы каладушчыце з ваяжым выглядкам заісваў кілаграма, аглядаў ваі, авзгару лічы. Яму халада работы, калгас-

У РАХАВАЙ, МОЦНАЙ, ПОЎНАЙ ЭНЕРГІІ

Кацярына пасабортнічае з любым мужчынам. Яна — лепшая з дагледчых свінафермы. У значнай меры ёй абавязан калгас ростам свінога пагаляў. Не дарма яна мае і прападэй больш, чым хто іншы з калгасных жанчын. У яе і хата дагледжана, і дватара, і на стала заўсёды багата, і грошы ёсьць, і вярпакта выходная, і абшук.

— Што-б я рабіла, жанкі, — дзедзіцца яна часта сваімі думкамі з суседкамі, — каб не калгас... Выла-б улавоў горнай. Вочы не высыхалі-б ад слёз, спіна не разгнчалася-б ад працы. Яны бы даяней выгаладала... Паўна, не бачыла-б радасці ніколі... Але абмінуў мяне гэты пражытчы ўдоль лёс, і скардзіцца няма на што. Сілы новая а'яўляюцца, скажы вам, прапавалі хочацца бо з прапы толк ёсьць. Я-жа не дзякаваць за гэта савецкай уладзе і роднаму Сталіну нашаму.

Ён прывель і пару падвод, напоўненых мяшкімаі абжоба. Гэта было дадзё не ўсё. Не абжоба яшчэ аставаўся лязяць у аэсока калгаснага свірна.

— Забру, калі дома месца авоздзешца, гаварыла яна каладушчыку... Дзень мхмуры. Свікала сонца за хмарамі, наплывшымі густой пелавой з захалу, і свежы вецер спінуў з дрэў палы ахапак жоўтых лісцянак на двор. Непагадзь была не отрашна. Вязмежныя палі ляжалі за ваяколіяй апусцеўня і прыціхшыя, з іх сабрана было ўсё — да апошняй бульбіны. Толькі густа-зялёная руць авіміны ажыўля асены палаяны малюнка.

— Вось і ўлава — сказала Кацярына вочыку, што дапамагаў ёй справляцца з мяшкімаі, — а хлеба поўная хата... Куды-ж я падаю ягоў.

Авдварком распагодзілася аноў — такоа ўжо асёння надвор'е: напрымае і няўстойлівае. Цёмна-крывавы закат з-пад абручэў рассеяных змар-

У РАХАВАЙ, МОЦНАЙ, ПОЎНАЙ ЭНЕРГІІ

Кацярына пасабортнічае з любым мужчынам. Яна — лепшая з дагледчых свінафермы. У значнай меры ёй абавязан калгас ростам свінога пагаляў. Не дарма яна мае і прападэй больш, чым хто іншы з калгасных жанчын. У яе і хата дагледжана, і дватара, і на стала заўсёды багата, і грошы ёсьць, і вярпакта выходная, і абшук.

— Што-б я рабіла, жанкі, — дзедзіцца яна часта сваімі думкамі з суседкамі, — каб не калгас... Выла-б улавоў горнай. Вочы не высыхалі-б ад слёз, спіна не разгнчалася-б ад працы. Яны бы даяней выгаладала... Паўна, не бачыла-б радасці ніколі... Але абмінуў мяне гэты пражытчы ўдоль лёс, і скардзіцца няма на што. Сілы новая а'яўляюцца, скажы вам, прапавалі хочацца бо з прапы толк ёсьць. Я-жа не дзякаваць за гэта савецкай уладзе і роднаму Сталіну нашаму.

